

Bezinning 589: Gods eer boven de eer van mensen

Johannes 12,34-43 ¹

Het Woord

‘Maar wij hebben uit de wet begrepen dat de Messias eeuwig blijft leven,’ zeiden de mensen, ‘waarom zegt U dan dat de Mensenzoon omhooggeheven moet worden? Wie is die Mensenzoon?’ ‘Nog een korte tijd is het licht bij u,’ antwoordde Jezus. ‘Ga uw weg zolang het licht is en laat de duisternis u niet overvallen. Wie in het donker loopt, weet niet waar hij heen gaat. Geloof in het licht zolang u het licht bij u hebt, dan bent u kinderen van het licht.’ Na deze woorden ging Jezus weg en Hij hield zich voor hen schuil.

Ondanks de wondertekenen die Hij voor hun ogen gedaan had, geloofden ze niet in Hem. Zo gingen de woorden van de profeet Jesaja in vervulling, die zei: ‘Heer, wie heeft onze boodschap geloofd? Aan wie is de macht van de Heer geopenbaard?’ Ze konden niet tot geloof komen, want Jesaja heeft ook gezegd: ‘Hij heeft hun ogen verblind en hun hart gesloten, anders zouden zij met hun ogen zien en met hun hart begrijpen, zij zouden zich omkeren en Ik zou hen genezen.’ Jesaja doelde op Jezus toen hij dit zei, omdat hij zijn majesteit zag. Toch waren er ook veel leiders die wel in Hem geloofden, maar vanwege de farizeeën kwamen ze daar niet openlijk voor uit, omdat ze niet uit de synagoge gezet wilden worden. Ze stelden meer prijs op de eer van mensen dan op de eer van God.

Stilte bij het Woord

Een woord bij het Woord

Jezus sprak over zijn levenseinde. Hij zal ‘omhooggeheven worden’. Alweer een typische uitspraak van Johannes met dubbele bodem. Enerzijds slaat dit op zijn kruisdood. Anderzijds ook op zijn verrijzenis en hemelvaart. Van bij God zal Hij alle mensen tot zich trekken.

Maar de kruisdood van de Messias botst frontaal met de idee van de mensen over de Messias. Voor hen moest de Messias een superheld zijn, die zelfs niet zou sterven. Zo begrepen ze Psalm 89,37: ‘Zijn [van Gods geliefde] dynastie zal altijd voorleven, zijn troon voor Mij staan als de zon.’ Maar dat is een menselijke redenering en niet het denken van God en dus van Jezus.

¹ Deze tekst komt niet voor in de liturgie, noch op zon- en feestdagen, noch op weekdagen.

De mensen vragen wie de Mensenzoon is. Jezus antwoordt daar niet op. Hij roept hen op tot bekering om kinderen van het licht te worden. Hij plaatst duisternis en licht tegenover elkaar, ofschoon ze allebei aanwezig zijn in iedere mens. Jezus wil de mensen aanzetten tot de juiste keuze. Maar ze doen het niet: ze geloven niet in Hem, het goddelijk Licht.

Het tweede gedeelte van de tekst luidt het einde van het eerste deel van het Johannesevangelie in. Jezus heeft vele tekenen gedaan en toch geloven de mensen globaal genomen niet in Hem. Johannes zet Jezus' mislukking in de verf. De interpretatie van die mislukking is echter bijzonder belangrijk. Het is God zelf die deze mislukking gewild heeft. Jezus is daarom te vergelijken met de Lijdende Dienaar uit Jesaja. Ja, het is God zelf die de mensen blind maakt en hun hart verhard. Hij wil niet dat ze zich bekeren.

En toch zijn er zelfs religieuze overheden die wel in Jezus geloven. Maar ze belijden hun christelijk geloof niet uit vrees door de farizeeën uit de synagoge gezet te worden. Ze zoeken immers meer de glorie van mensen dan de glorie van God. Dit is een belangrijke sleutel om Jezus te begrijpen. Jezus zocht altijd Gods eer, niet die van mensen. Geloven in Hem vraagt hetzelfde. We worden uitgenodigd volkomen op God gericht te zijn. Alleen als Hij mij eert omwille van mijn keuze voor het licht en een levenswandel die getuigt van het licht, ben ik op de goede weg.

Het Woord in mijn leven

In welke zin was Jezus' leven een mislukking? Wat maakt dat Hij toch zeer hoog verheven is? Wat betekent het voor mij te kiezen voor het licht? Staat mijn streven naar eer van mensen mijn geloof in God in de weg?

Bidden met het Woord

Heer Jezus,
mensen hebben U omhooggeheven
aan het kruis van de dood.
God heeft U omhooggeheven
op zijn hemelse troon.
Hij heeft U overvloedig geëerd
zoals U Hem altijd geëerd hebt.
Wees nu het licht op onze weg,
het licht in ons hart en onze ziel.
Zo zullen we zelf licht zijn
voor velen op ons levenspad.
Richt heel ons streven op God,
op U, ons eeuwig levenslicht. Amen.

© Eric Haelvoet 2016